

Силабус навчальної дисципліни «КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА ДЕРЖАВНА СЛУЖБА»

Ступінь освіти:	Магістр
Освітня програма:	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання заняття:	2 (3) семестр
лекції:	6 години
практичні роботи:	4 година
Мова викладання:	українська
Кафедра, що викладає:	Публічного управління та права

Викладач:

Мареніченко Валерій Валентинович

доцент кафедри публічного управління та права
кандидат наук з державного управління, доцент

E-mail: marenichenkov@gmail.com

Консультації:

13.30-15.00, щопонеділка (крім святкових днів), ауд. 207
лекції та практичні заняття проводяться відповідно до
розкладу

1. Анотація до курсу

Поступальний, прогресивний розвиток будь-якого суспільства можливий за виконання об'єктивних умов, серед яких однією з найважливіших є розробка науково обґрунтованих основ практичної реалізації сучасної кадрової політики. Зміни в системі суспільно-політичних умов порушують питання відповідності існуючої державної служби професійній управлінській діяльності, спрямованій на задоволення нових суспільних потреб. В такій ситуації виникає потреба якісного оновлення персоналу шляхом поповнення його складу професійно підготовленими кадрами та їх раціональної розстановки, оптимального використання знань, навичок та здібностей, стимулювання професійно-кваліфікованого розвитку та кар'єрного зростання.

2. Мета та завдання курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кадрова політика і державна служба» є надання здобувачам комплексу сучасних знань з теорії й практики управління персоналом у сфері державного управління та місцевого самоврядування, організації роботи державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, формування в них умінь і навичок, необхідних для

ефективної, результативної і якісної професійної діяльності.

Завданнями дисципліни є:

- дослідити основи кадрового менеджменту;
- ознайомитися з діловодством в діяльності органів державної влади;
- визначити теоретичні засади державної служби та правовий статус державного службовця;
- охарактеризувати спеціалізовану державну службу та службу в органах місцевого самоврядування;
- визначити механізми контролю у системі державної служби та етику поведінки державного службовця;
- проаналізувати зарубіжний досвід організації та функціонування державної служби.
- дослідити теоретико-методологічні засади формування й реалізації кадрової політики у сфері державної служби;
- визначити основи сучасної державної кадрової політики.

3. Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо;
- ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні;
- ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК10. Здатність до визначення особистої ролі в суспільстві;
- ЗК11. Здатність робити власний вибір та встановлювати особисті цілі.

4. Структура курсу

Модуль 1. Кадровий менеджмент та державна служба: прикладні аспекти функціонування
Тема 1. Основи кадрового менеджменту. Формування складу керівних кадрів
Тема 2. Інформація та діловодство в діяльності органів державної влади
Тема 3. Теоретичні засади державної служби. Правовий статус державного службовця
Тема 4. Спеціалізована державна служба. Служба в органах місцевого самоврядування
Тема 5. Контроль у системі державної служби. Етика поведінки державного службовця
Тема 6. Зарубіжний досвід організації та функціонування державної служби
Модуль 2. Теоретико-методологічні засади та базис сучасної кадрової політики на державній службі
Тема 7. Теоретико-методологічні засади формування й реалізації кадрової політики у сфері державної служби
Тема 8. Основи сучасної державної кадрової політики

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Платформа Moodle за посиланням: <https://learning.dp.ua/>

Організація технічної можливості користування платформою Moodle (студент)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Сума балів за 100- бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
84-89	B	добре	
74-83	C	добре	
65-73	D	задовільно	
60-64	E	задовільно	Незараховано
35-59	FX	незадовільно	
1-34	F	незадовільно	

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів не менше 60.

6.3. Критерії отримання підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка передбачає:

- виконання тестового контролю (модуль 1 – 30 питань; модуль 2 – 10 питань). Правильна відповідь кожного питання оцінюється в 1 бал;

- опитування підчас занять (4 питання). У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами може проводитися з використанням інструментів платформи Moodle та програми Zoom. Правильна відповідь кожного питання оцінюється 10 балами, а саме:

- 10 балів – відповідь вірна (додаткових питань немає);
- 1-9 балів – відповідь вірна, з уточненням (додаткові питання)*;
- 0 балів – відповіді невірна (або відповіді немає).

- виконання, оформлення і захист есе оцінюється в 20 балів (при розкритті теми повністю студент отримує 20 балів, при розкритті теми частково – студент отримує додаткові питання)*.

Есе, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-5 балів). Перескладання відбувається із дозволу завідувача кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

*якщо студент не відповідає на додаткові питання, то не отримує жодного балу. Відповідь на додаткові питання оцінюється викладачем індивідуально.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Комунальному закладі вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» http://dano.dp.ua/images/cwattachments/1293_812a9613c29ecdd88ea88df1acf9351f.pdf

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну електронну пошту, на платформу Moodle та на Viber викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу завідувача кафедрою у разі поважної причини (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в заходах, організованих Академією, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал.

У разі міжнародної мобільності та умов дистанційного навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

Література:

Основна література:

1. Авер'янов В. Актуальні завдання створення нового законодавства про державну службу в Україні / В. Авер'янов // Юрид. журн. - 2005. - № 8. - С. 34 - 42.
2. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т.: / В. Б. Авер'янов (гол. ред. кол.) та [ін.]. - К.: Юрид. думка, 2005. - Т. 2: Особлива частина. - 624 с.
3. Адміністративно-територіальний устрій України: шляхи реформування: кол. монографія. - К.: Консульт, 2007. - 365 с.
4. Білорусов С. Розвиток професіоналізму та визначення ділових якостей державних службовців / С. Білорусов // Вісн. держ. служби України. - 2005. - № 1.- С. 32 - 36.

5. Бондар В. Д. Мотивація трудової діяльності державних службовців: світовий та вітчизняний досвід / В. Д. Бондар // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. - 2006. - № 3 - 4 (19 - 20). - С. 428 - 433.

6. Боссарт Д. Державна служба у країнах кандидатах до вступу до ЄС: нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / Д. Боссарт, К. Деммке; пер. з англ. О. М. Шаленко. - К.: Міле- ніум, 2004. - 128 с.

7. Бутко М. Кадрова домінанта державного менеджменту в трансформаційний період / М. Бутко // Вісн. держ. служби України. - 2006. - № 4.- С. 37 - 42.

8. Глущик В. С. Сучасні ділові папери : навч. посіб. / В. С. Глущик. - К. : АСК, 2002. - 398 с.

9. Гомаль В. П. Державна служба : курс лекцій / В. П. Го- маль, В. О. Чугаєва. - Д. : Наука і освіта, 2002. - 304 с.

10. Гонцяж Я. Самоврядування та територіальна організація влади в Польщі / Я. Гонцяж, Н. Гнидюк, О. Куленкова та [ін.]. - К.: Міленіум, 2001. - 184 с.

11. Гончарук Н.Т. Кадри аграрного сектора економіки України: формування та розвиток : монографія / Н. Т. Гончарук, С. М. Серьогін; за заг. ред. Н. Р. Нижник. - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2003. - 168 с.

12. Гончарук Н.Т. Планування і розвиток професійної кар'єри керівного персоналу у сфері державної служби / Н. Т. Гончарук // Актуал. пробл. держ. упр.: зб. наук. пр. - Д. : ДРІДУ НАДУ. - 2006. - Вип. 3 (25). - С. 167 - 180.

13. Державна кадрова політика: теоретико-методологічне забезпечення: монографія / авт. кол. В.М.Олуйко, В.М.Рижих, Г.Сурай та ін.; за заг. ред. д.держ.упр., професора В.М.Олуйка.- К. - НАДУ, 2008. - 420 с.

14. Державна кадрова політика в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : наук. доп. / авт. кол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг.ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка;д-ра політ. наук, проф. К. О. Ващенка;д-ра соц. наук, проф. Ю. П. Сурміна (кер. проекту). –К. : НАДУ, 2012. –72 с.

15. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; редкол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст . голови), С. М. Серьогін (заст . голови)[та ін.]. - К. ; Одеса : НАДУ , 2012. - Т. 1.- 372 с.

16. Державна служба і кадрова політика : наук. розробка / [авт. кол. : Р. В. Войтович, В. В. Карлова, А. П. Рачинський та ін.] ; за заг. ред. Р. В. Войтович. – К. : НАДУ, 2015. – 56 с.

17. Етика державного управління : підручник / Василевська Т. Е., Саламатов В. О., Марушевський Г. Б. - Київ, 2015. - 204 с.

18. Желюк Т. Л. Державна служба : навч. посіб./ Т. Л. Же- люк - К. : Професіонал, 2005. - 576 с.

19. Збірник нормативно-правових актів з питань державної служби / Київський центр науково-технічної та економічної інформації. – К., 2012. – 362 с.

20. Кадрова політика і державна служба : конспект лекцій/авт . кол. : М. М. Білинська, О. Л. Євмешкіна, І. Г . Сурай. - К.:НАДУ , 2012. - 72 с.

21. Кадрова політика і державна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. Т.

Гончарук, Н. А. Липовська [та ін.] ; за заг. ред. проф. С. М. Серьогіна. - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2011. - 352 с.

22. Колесніков Б. П. Кадрові служби органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні: монографія / Б. П. Колесніков, І. Г. Батраченко. - Донецьк : Норд-Прес, 2006. - 136 с.

23. Лукичева Л. И. Управление персоналом : курс лекцій / Л. И. Лукичева. - М. : Омега-Л, 2007. - 364 с.

24. Мороз В. Державній службі –європейські стандарти / В. Мороз// Галичина. –2005. –12 липня.-№ 101.

25. Оболенський О. Державна служба : підруч. / О. Оболенський. - К.: КНЕУ, 2006. - 472 с.

26. Регіональне управління : підручник / Ковбасюк Ю. В., Вакуленко В. М., Орлатий М. К., Васильєва Н. В., Ващенко К. О., Ігнатенко О. С., Коваль О. М., Куйбіда В. С., Удовиченко В. П., Андрійчук Ю. М., Берданова О. В., Борщ Г. А., Валентюк І. В., Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дехтяренко Ю. Ф., Дегтярьова І. О., Романюк С. А., Сич Н. А.; За ред. Ковбасюк Ю. В., Вакуленко В. М., Орлатий М. К. - Київ, 2014. - 740 с.

27. Сороко В.М. Теоретико-методологічні засади державно-управлінської діяльності: професійні стандарти, процедури, технології: монографія / В. М. Сороко, Н.В. Ходорівська, Н.А. Дмит- рук.- К.: Вид-во нАДУ, 2008.- 184 с.

28. Стратегія державної кадрової політики на 2012-2020 роки : Схвалено Указом Президента України від 1 лютого 2012 року № 45/2012 / Офіц. Сайт ВРУ. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>.

29. Сучасні технології професійного навчання державних службовців. практикум: навч.-метод. посіб./ Т. Берегой, Т. Гречко, М. їжа [та ін.]. - О.: ОРІДУ НАДУ, 2007. - 188 с.

30. Сучасна управлінська еліта в Україні: якісні характеристики, шляхи та методи підготовки: монографія / за ред. М. І. Пірен, В. А. Ребкала. - К.: УАДУ, 2003. - 180 с.

31. Черноног Є. С. Державна служба: історія, теорія і практика: навч. посіб. / Є. С. Черноног. - К.: Знання, 2008. – 458 с.

32. Цільова комплексна програма реформування системи підготовки кадрів для державної служби, підвищення кваліфікації державних службовців та формування кадрового резерву [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1212/2000>.

Допоміжна література:

33. Аверин А. Н. Управление персоналом, кадровая и социальная политика в организации: учеб. пособие / А. Н. Аврин. - М.: Изд-во РАГС, 2004. - 224 с.

34. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Авт.-упоряд.П. Тимошук. - К.: Факт, 2003. - 96 с.

35. Акер Л. Оцінка системи управління персоналом в органах виконавчої влади України: Звіт, підготовлений на замовлення Світового банку за підтримки Центру сприяння інституційно- му розвитку державної служби при Головному управлінні державної служби України / Ларс Акер. - К.: ГУДС, 2005. - 31 с.

36. Армстронг М. Практика управління людськими ресурсами /

М. Армстронг / под ред. С. К. Мордовина; пер. с англ.- 8-е изд. - СПб. : Питер, 2004. - 832 с.

37. Бахрах Д. Н. Государственная служба России : учеб. пособие / Д. Н. Бахрах. - М. : ТК Велби; Проспект, 2007. - 152 с.

38. Борисова Е. А. Управление персоналом для современных руководителей / Е. А. Борисова. - СПб. : Питер, 2003. - 445 с.

39. Бородюк Н. Державна служба: новий етап реформування/ Н. Бородюк // Уряд. кур'єр. - 2004. - № 110. - С. 5.

40. Бухалков М. И. Управление персоналом: учебник / М. И. Бухалков. - М.: ИНФРА-М, 2007. - 368 с.

41. Веснин В. Р. Управление персоналом: учеб. пособие / В. Р. Веснин. - М. : ТК Велби, Проспект, 2007. - 240 с.

42. Государственная гражданская служба : учеб. пособие. - М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. - 192 с.

43. Государственное управление: от философских оснований до созидания сильного и процветающего государства : монография / под ред. проф. С. Н. Князева. - Мн.: Акад. упр. при Президенте Респ. Беларусь, 2007. - 461 с.

44. Киселев С. Г. Государственная гражданская служба : уч. пособие / С. Г. Киселев - М.: ТК Велби, Проспект, 2008. - 192 с.

45. Пронкин С. В. Государственное управление зарубежных стран: учеб. пособие / С. В. Пронкин, О. Е. Петрунина. - 3-е изд., доп. и перераб. - М.: КДУ, 2007. - 496 с.

46. Рогожин М. Ю. Управление персоналом / М. Ю. Рогожин. - Изд. 2-е. - М. : Индекс Медиа, 2007. - 304 с.

47. Управление персоналом организации : учебн. / под ред. А. Я. Кибанова. - 3-е изд., доп. и перераб. - М. : Инфра, 2007. 638 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

48. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.

49. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. – Режим доступу : www.nads.gov.ua.

50. Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: rada.gov.ua/.